

Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht, aflevering 10 2018, nummers 243 – 264 dinsdag 13 maart 2018

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2018

De Jurisprudentienieuwsbrief bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes - elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel)rechtsgebied aangeboden. Door in onderstaande inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende

onderwerpen: (Door op het onderwerp te klikken komt u direct bij de uitspraken op het betreffende rechtsgebied.)

Algemeen bestuursrecht.....	3
Omgevingsrecht	5
Wabo	5
8.40- en 8.42-AMvB's.....	11
Natuurbeschermingswet	12
Ambtenarenrecht.....	15
Ziekte en arbeidsongeschiktheid.....	15
Bijstand	17

Disclaimer

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht is een uitgave van het Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak (hierna: LBVr), team bestuursrecht. De nieuwsbrief is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Het LBVr kan de juistheid, volledigheid en actualiteit van de nieuwsbrief echter niet garanderen. Voor zover de nieuwsbrief links bevat naar websites, is het LBVr niet aansprakelijk voor de inhoud daarvan. De inhoud van de nieuwsbrief is uitsluitend bedoeld voor uw eigen gebruik. Ander gebruik, waaronder de commerciële exploitatie van de inhoud van de nieuwsbrief, is niet toegestaan. Er kunnen geen rechten aan de inhoud van de nieuwsbrief worden ontleend. Het gebruik dat wordt gemaakt van de inhoud van de nieuwsbrief komt voor eigen risico. Aansprakelijkheid voor schade, in welke vorm dan ook - direct en / of indirect - ontstaan door dan wel voortvloeiend uit gebruik van de inhoud van de nieuwsbrief, wordt door het LBVr afgewezen.

Sociale zekerheid overig	17
Bestuursrecht overig	18
APV	18
Arbidsomstandighedenwet	21
Arbeidstijdenwet	21
Rijkswet op het Nederlanderschap	22
Vreemdelingenrecht	23
Regulier	23
Asiel	25
Procesrecht	28

Algemeen bestuursrecht

JnB2018, 243

ABRS, 07-03-2018, 201702566/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Beek.

Awb 1:3 lid 3

AANVRAAG. In dit geval is geen sprake van een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb. Appellante heeft niet eenduidig en ondubbelzinnig kenbaar gemaakt dat zij reeds met deze brief heeft beoogd een aanvraag om een omgevingsvergunning in te dienen.

Beroep tegen niet tijdig bekend maken van de volgens appellante van rechtswege gegeven omgevingsvergunning voor het gebruik van een gebouw.

[...]

heeft [appellante] aan het college een brief gestuurd over het perceel.

[...]

De brief eindigt met:

"Gezien de ligging langs een goed bereikbare weg (dicht tegen winkelcentrum 'Makado'), voldoende parkeerplaatsen op eigen terrein en de constructieve eigenschappen is het pand goed geschikt voor detailhandel, echter de huidige bestemming is bedrijf van categorie 3.1, 3.2 en 4.1 respectievelijk van categorie 2, 3.1 en 3.2. In kader van bovenstaande en alle ontwikkelingen in en rondom Beek is mijn verzoek om planologisch mee te werken door te vergunnen dat de bestaande bebouwing gelegen aan de [locatie] kan worden gebruikt voor regulier detailhandel. Invulling van onderhavige leegstand zal in kader van uw 'Toekomstvisie 2010-2030 van de gemeente Beek' in het kader van optimaliseren en revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen ten goede komen. Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien er naar aanleiding van het bovenstaande nog vragen zijn aarzelt u dan niet om contact met mij op te nemen."

Voor het antwoord op de vraag of van rechtswege een omgevingsvergunning is gegeven, is van belang of, en zo ja wanneer, een aanvraag in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb is gedaan om verlening daarvan.

De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat de zin in de voorlaatste alinea van de brief die begint met 'In kader van' en eindigt met 'regulier detailhandel' geïsoleerd bezien, zou kunnen worden opgevat als een aanvraag om omgevingsvergunning, maar dat, gelet op de context van de brief, deze brief geen concreet verzoek tot het nemen van een besluit bevat. Naar het oordeel van de Afdeling heeft het college de brief [...] terecht gekwalificeerd als een verzoek om beginselbereidheid uit te spreken planologische medewerking te verlenen aan het plan. [appellante] heeft niet eenduidig en ondubbelzinnig kenbaar gemaakt dat zij reeds met deze brief heeft beoogd een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat de in de brief gegeven omschrijving van het plan niet concreet is, maar summier en globaal. Een nadere omschrijving van het plan ontbreekt. Het is onder meer niet duidelijk welke vorm de detailhandel zal hebben en of het gehele pand daarvoor zal worden gebruikt. De Afdeling betreft hierbij nog dat [appellante], gelet op de eerder door haar

gevoerde procedures, niet ondeskundig is op het gebied van ruimtelijke ordening en geacht mag worden op de hoogte te zijn van de reguliere wijze om een aanvraag om omgevingsvergunning in te dienen, te weten via het Omgevingsloket, of met gebruikmaking van het formulier, als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van het Besluit Omgevingsrecht.

[ECLI:NL:RVS:2018:754](#)

JnB2018, 244

ABRS, 07-03-2018, 201708599/1/A2

raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (hierna: het UWV) namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Awb 8:105

Kaderwet SZW-subsidies 3, 5

Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (hierna: de Wet SUWI) 32d lid 1

Regeling subsidie scholing en plaatsing oudere werklozen (hierna: de Regeling)

Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak 9

HOGER BEROEP. Bevoegdheid. Niet de Afdeling, maar de CRvB is bevoegd kennis te nemen van het hoger beroep op grond van de Regeling subsidie scholing en plaatsing oudere werklozen.

Afwijzing aanvraag van [appellant] om een scholingsvoucher op grond van de Regeling. [...]

De Afdeling ziet zich gesteld voor de vraag of de Centrale Raad van Beroep (hierna: de CRvB) dan wel de Afdeling op het hoger beroep dient te beslissen.

Uit de aanhef van de Regeling en de toelichting daarop volgt dat deze enerzijds op de artikelen 3 en 5 van Kaderwet SZW-subsidies en anderzijds op artikel 32d, eerste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (hierna: de Wet SUWI) berust.

De artikelen 3 en 5 van de Kaderwet SZW-subsidies staan niet vermeld in de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak (bijlage 2 bij de Awb), hetgeen op grond van artikel 8:105 van de Awb zou betekenen dat de Afdeling bevoegd zou zijn van het onderhavige hoger beroep kennis te nemen. De Wet SUWI staat echter vermeld in artikel 9 van de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, hetgeen zou betekenen dat de CRvB bevoegd is kennis te nemen van het onderhavige hoger beroep. Nu het bestreden besluit zich naar onderwerp en strekking niet onderscheidt van door het UWV genomen besluiten ter zake waarvan de CRvB het hoger beroep behandelt, is de Afdeling van oordeel dat zij onbevoegd is van het hoger beroep kennis te nemen. Het hogerberoepschrift zal met toepassing van artikel 6:15 van de Awb ter behandeling worden doorgezonden aan de CRvB, die de zaak met voorrang zal behandelen.

[ECLI:NL:RVS:2018:776](#)

Zie in gelijke zin de uitspraak van de Afdeling van gelijke datum,

[ECLI:NL:RVS:2018:774](#).

Zie voorts in vergelijkbare zin de uitspraak van de Afdeling van gelijke datum met betrekking tot de tijdelijke regeling subsidie scholing richting een kansberoep
[ECLI:NL:RVS:2018:775.](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB2018, 245

MK Rechtbank Oost-Brabant, 28-02-2018 (publ. 06-03-2018), SHE 17/2336

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gemert-Bakel, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.5 lid 6

Wet milieubeheer (Wm) 7.28

Besluit omgevingsrecht (Bor) 4.5 lid 3

Besluit m.e.r. bijlage, onderdeel D kolom 1

WABO. Een redelijke uitleg van artikel 4.5, derde lid, van het Bor gezien in samenhang met artikel 7.28 van de Wm, brengt met zich dat in de gevallen waarin de uiteindelijke omgevingsvergunning MER-beoordelingsplichtig is, het MER-beoordelingsbesluit wordt ingediend bij de aanvraag voor de beschikking eerste fase. Indien dat niet gebeurt, moet verweerder de aanvraag buiten behandeling stellen. Dit is slechts anders als de aanvraag voor een beschikking eerste fase een activiteit betreft die niet onlosmakelijk samenhangt met een activiteit in de eerste kolom van onderdeel D van het besluit m.e.r..

Eiser heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning 1e fase (bouwen) ingediend terwijl verweerder nog steeds geen mer-beoordeling had verricht. Verweerder heeft deze aanvraag buiten behandeling gesteld met toepassing van artikel 7.28 Wm.

[...]

De inrichting is een bestaande varkenshouderij op het adres [adres] , gelegen in het buitengebied van de gemeente Gemert-Bakel. Voor de inrichting is op 7 februari 2010 een milieuvergunning (nu omgevingsvergunning) verleend. Eiser is van plan om de bestaande varkensstallen te slopen en twee nieuwe stallen voor het houden van 2500 melkgeiten met een melkgebouw, voersilo's, sleufsilos, een opslag voor stromest en stro en een wadi te realiseren.

Eiser heeft op 3 mei 2016 een aanmeldnotitie voor een milieueffectrapportage bij verweerder ingediend. Verweerder heeft meermalen verzocht om aanvullende gegevens. Op 11 juli 2016 heeft eiser een aanvraag voor een beschikking eerste fase ingediend waarbij het project is omschreven als: "realisatie van geitenstallen, activiteiten bouw en milieu". De aanvraag heeft alleen betrekking op de activiteit 'bouwen'. Deze aanvraag is op 27 oktober 2016 aangevuld. Op 15 november 2016 heeft de gemeenteraad van Gemert-Bakel een voorbereidingsbesluit genomen. Op 7 juli 2017 hebben provinciale staten van de provincie Noord-Brabant een wijziging van de provinciale Verordening ruimte Noord-Brabant (VrNB) vastgesteld waarin onder meer rechtstreeks werkende

bepalingen zijn opgenomen met betrekking tot de nieuwbouw van stallen voor een geitenhouderij.

In het primaire besluit heeft verweerder besloten de aanvraag eerste fase op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in verbinding met artikel 7.28 van de Wet milieubeheer (Wm) niet in behandeling te nemen. In het bestreden besluit heeft verweerder, in navolging van het advies van de gemeentelijke bezwaarschriftencommissie besloten de aanvraag buiten behandeling te stellen uitsluitend op grond van artikel 7.28 van de Wm.

[...]

Het zou voor de hand liggen om een MER te maken of te beoordelen of een MER moet worden gemaakt, voorafgaand aan de beslissing omtrent de aanvraag beschikking eerste fase. Immers, in een eventuele MER komen ook alternatieven aan bod en als er op dat moment al een beschikking eerste fase ligt, zouden deze alternatieven onvoldoende tot hun recht kunnen komen. Dit moet ook weer worden gerelativeerd omdat in artikel 2.[5], zesde lid, van de Wabo is bepaald dat de beschikking eerste fase in de beschikking tweede fase kan worden gewijzigd voor zover dat nodig is met het oog op het verlenen van de omgevingsvergunning. Verweerder heeft in dit verband gewezen op de toelichting op artikel 4.5 derde lid, van het Bor (dat is toegevoegd in het Besluit van 21 februari 2011 tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit omgevingsrecht (Stb. 2011.102). Hierin staan de volgende passages: "In artikel 2.5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is sprake van de mogelijkheid van een verlening van de omgevingsvergunning in twee fasen. In dat geval is niet duidelijk wat dit betekent voor de mer. Omdat het enerzijds vanwege de integraliteit niet wenselijk wordt geacht dat een MER wordt gesplitst in twee fasen en het MER anderzijds ook altijd relevant wordt geacht bij de eerste fase – ook als het gaat om de vraag of kan worden afgeweken van het bestemmingsplan –, is voorgeschreven dat het MER moet worden ingediend bij de eerste fase."

Naar het oordeel van de rechtbank kan het niet de bedoeling zijn geweest van de wetgever om een onderscheid te maken tussen gevallen waarin een MER moet worden gemaakt en gevallen waarin de verplichting tot het maken van een MER afhankelijk is van de beoordeling van het bevoegd gezag. Een redelijke uitleg van artikel 4.5, derde lid, van het Bor gezien in samenhang met artikel 7.28 van de Wm, brengt met zich dat in de gevallen waarin de uiteindelijke omgevingsvergunning MER-beoordelingsplichtig is, het MER-beoordelingsbesluit wordt ingediend bij de aanvraag voor de beschikking eerste fase. Indien dat niet gebeurt, moet verweerder de aanvraag buiten behandeling stellen. Dit is slechts anders als de aanvraag voor een beschikking eerste fase een activiteit betreft die niet onlosmakelijk samenhangt met een activiteit in de eerste kolom van onderdeel D van het besluit m.e.r. Met deze uitleg wordt voorkomen dat de beslissing op een aanmeldnotitie wordt beïnvloed door besluitvorming op aanvragen voor onlosmakelijk verbonden activiteiten. De rechtbank betwijfelt of de voorziening die de wetgever hiervoor heeft getroffen in artikel 2.5, zesde lid, van de Wabo in de praktijk voldoende waarborgen hiervoor biedt. Gelet op deze uitleg faalt de beroepsgrond van eiser.

[ECLI:NL:RBOBR:2018:913](https://ecli.nl/RBOBR:2018:913)

JnB2018, 246

MK ABRS, 07-03-2018, 201700806/1/A1

minister van Economische Zaken, thans: Economische Zaken en Klimaat.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c en e

Besluit milieueffectrapportage 2 lid 1, bijlage categorie C17.2, D17.3

Mijnbouwregeling 3.1

Activiteitenbesluit milieubeheer 1.1

WABO-milieu. Aardgaswinning. Milieudefensie betoogt dat een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Geen grond voor het oordeel dat de minister door uit te gaan van Nm³ een onjuiste invulling aan het Besluit milieueffectrapportage heeft gegeven. De minister heeft in zoverre van belang kunnen achten dat Nm³ de eenheid is die ook in het kader van de Mijnbouwregeling en het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt gehanteerd.

Evenmin grond voor het oordeel dat de minister zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen optreden, die nopen tot het maken van een milieueffectrapport.

Aangevraagd (en vergund) is een winning van maximaal 480.000 Nm³ gas per dag. Dat is het project ten aanzien waarvan de minister diende te beoordelen of er vanwege eventuele belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport moest worden gemaakt.

Verlening omgevingsvergunningen eerste en tweede fase verleend voor een mijnbouwlocatie voor de winning van aardgas.

[...]

De minister en [vergunninghouder] betwisten in hoger beroep het oordeel van de rechtbank dat voor het project op grond van artikel 2, eerste lid, van het Besluit milieueffectrapportage, in samenhang gelezen met categorie C17.2 van de bijlage bij dat Besluit, een milieueffectrapport had moeten worden gemaakt. Volgens de minister en [vergunninghouder] is de rechtbank er ten onrechte van uitgegaan dat in categorie C17.2 met 'm³' Sm³ wordt bedoeld. Het enkele feit dat Sm³ een gangbare eenheid is om het volume van gas in uit te drukken, kon volgens hen geen reden zijn om daarvan uit te gaan, aangezien Nm³ ook een gangbare eenheid is. Nm³ is bovendien de eenheid die in artikel 3.1 van de Mijnbouwregeling en in artikel 1.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt gehanteerd, zodat het voor de hand ligt om daar in het kader van categorie C17.2 bij aan te sluiten, aldus de minister en [vergunninghouder].

In categorie C17.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is als activiteit ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapport verplicht is onder meer aangewezen de winning van aardgas dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van meer dan 500.000 m³ aardgas per dag. In het Besluit milieueffectrapportage is niet bepaald wat in categorie C17.2 onder 'm³' moet worden verstaan. Ook de toelichting bij het Besluit milieueffectrapportage bevat geen nadere invulling van de eenheid m³ in

categorie C17.2. Omdat het volume van een gasvormige stof afhankelijk is van druk en temperatuur, is een nadere invulling van die eenheid evenwel noodzakelijk voor de toepassing van categorie C17.2. Nu het Besluit milieueffectrapportage zelf geen nadere invulling geeft, biedt het de ruimte om daarvoor, zoals de minister heeft gedaan, Nm3 te gebruiken. De Afdeling ziet geen grond voor het oordeel dat de minister door uit te gaan van Nm3 een onjuiste invulling aan het Besluit milieueffectrapportage heeft gegeven. De minister heeft in zoverre van belang kunnen achten dat Nm3 de eenheid is die ook in het kader van de Mijnbouwregeling en het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt gehanteerd. De enkele omstandigheid dat Sm3, net als Nm3, een gangbare eenheid is om het volume van gas in uit te drukken, kan niet tot het oordeel leiden dat de minister bij de toepassing van categorie C17.2 van Sm3 had moeten uitgaan. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat de minister in het kader van categorie C17.2 niet van Nm3 mocht uitgaan.

Voor zover Milieudefensie heeft betoogd dat, ook als van Nm3 wordt uitgegaan, de in categorie C17.2 opgenomen drempelwaarde wordt overschreden, omdat de technische capaciteit van de gaswinningsinstallatie groter is dan 500.000 Nm3 per dag en de minister bovendien rekening had moeten houden met een redelijkerwijs voorzienbare uitbreiding van de gaswinning door [vergunninghouder], overweegt de Afdeling als volgt. Dat de technische capaciteit van de gaswinningsinstallatie groter is dan 500.000 Nm3 per dag doet niet ter zake, nu de drempelwaarde in categorie C17.2 niet gekoppeld is aan de technische capaciteit, maar aan de gewonnen hoeveelheid per dag. Dit betekent ook dat de definitie van 'capaciteit' in onderdeel A van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage niet relevant is voor de toepassing van categorie C17.2. Dat in onderdeel A van de bijlage is bepaald dat onder 'capaciteit' mede wordt verstaan een redelijkerwijs binnen afzienbare tijd voorzienbare uitbreiding van de capaciteit, biedt dan ook, anders dan Milieudefensie kennelijk meent, geen grond voor het oordeel dat de minister bij de toepassing van categorie C17.2 rekening had moeten houden met een, naar gesteld, redelijkerwijs voorzienbare uitbreiding van de gaswinning.

Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat voor het bij de besluiten van 15 juni 2015 vergunde project op grond van artikel 2, eerste lid, van het Besluit milieueffectrapportage, in samenhang met categorie C17.2 van de bijlage bij dat Besluit, een milieueffectrapport had moeten worden gemaakt. De betogen van de minister en [vergunninghouder] slagen.

[...]

Milieudefensie betoogt dat de minister ten onrechte in het MER-beoordelingsbesluit van 30 juli 2014 heeft besloten dat geen milieueffectrapport hoeft te worden gemaakt. In categorie D17.3 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage is als activiteit ten aanzien waarvan moet worden beoordeeld of een milieueffectrapport moet worden gemaakt onder meer aangewezen de oprichting van oppervlakte-installaties van bedrijven voor de winning van aardgas. Het project valt onder categorie D17.3, zodat de minister moest beoordelen of het project belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, die nopen tot het maken van een milieueffectrapport. In het MER-beoordelingsbesluit van 30 juli 2014 heeft de minister deze beoordeling gemaakt aan de hand van een door [vergunninghouder] ingediende aanmeldingsnotitie van 4 juni 2014.

De minister heeft zich in het besluit van 30 juli 2014 op het standpunt gesteld dat geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen optreden, die nopen tot het maken van een milieueffectrapport.

Hetgeen Milieudefensie aanvoert, geeft geen aanleiding voor het oordeel dat de minister zich ten onrechte op dit standpunt heeft gesteld. Dat het project net onder de drempelwaarde van categorie C17.2 blijft, kan op zichzelf niet tot dat oordeel leiden. Ook haar stelling dat de gaswinningsinstallatie een grotere technische capaciteit heeft dan de aangevraagde hoeveelheid te winnen gas kan niet tot dat oordeel leiden. Aangevraagd (en vergund) is een winning van maximaal 480.000 Nm³ gas per dag. Dat is het project ten aanzien waarvan de minister diende te beoordelen of er vanwege eventuele belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu een milieueffectrapport moest worden gemaakt. Het betoog van Milieudefensie dat in de aanmeldingsnotitie van 4 juni 2014 en het MER-beoordelingsbesluit van 30 juli 2014 van verkeerde uitgangspunten wordt uitgegaan, kan evenmin leiden tot het oordeel dat de minister zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat het maken van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. Dit betoog van Milieudefensie is beoordeeld in het bij de rechtbank door de Stichting Advisering bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (hierna: de StAB) uitgebrachte deskundigenbericht van 19 mei 2016. Hoewel de aanmeldingsnotitie en het MER-beoordelingsbesluit een verkeerde afstand noemen tot het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold en Leggelderveld (hierna: het Natura 2000-gebied), concludeert de StAB dat de minister blijkens de reactie op de zienswijzen van Milieudefensie de effecten van het project wel op juiste wijze heeft beoordeeld en op basis van de juiste gegevens, ook wat betreft de afstand tot het Natura 2000-gebied. De StAB onderschrijft verder de conclusie van de minister dat het maken van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is. In hetgeen Milieudefensie aanvoert, ziet de Afdeling dan ook geen grond voor het oordeel dat de minister had moeten besluiten dat een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

[ECLI:NL:RVS:2018:758](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB2018, 247

MK Rechtbank Oost-Brabant, 05-03-2018, SHE 17/3049, SHE17/3050, SHE 17/3068, SHE 17/3077, SHE 17/3082, SHE 17/3086 en SHE 17/3104

college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 onder i

Verordening ruimte 2014 (VR 2014) 3.1 lid 2 onder a, 6.18

Verordening ruimte Noord-Brabant (VrNB) 4.9, 6.18

WABO-milieu. Omgevingsvergunning beperkte milieutoets. Windturbines. Uitleg begrip 'cluster' uit de VrNB. Een cluster veronderstelt dat er een zekere ruimtelijke samenhang tussen de windturbines moet bestaan. Hierbij moet niet alleen worden gekeken naar de onderlinge afstand, maar ook naar de omgeving waar de windturbines komen te staan.

Verlening omgevingsvergunning verleend voor de realisatie en exploitatie van vier windturbines in 's-Hertogenbosch (Windpark De Rietvelden).

[...]

Eisers 1 en 3 betwisten dat sprake is van een cluster windturbines. De locatie van windturbine 4 is gelegen binnen een kleinschalig natuurlandschap, tevens deel uitmakend van de groenblauwe mantel en dat is in strijd met de VR 2014, om precies te zijn in strijd met artikel 3.1, tweede lid, onder a, juncto artikel 6.18, van de VR 2014. Bovendien ligt windturbine 4 niet aansluitend op bedrijventerrein De Rietvelden.

[...]

In de VrNB zijn regels opgenomen over windturbines in bestaand stedelijk gebied en in de groenblauwe mantel (in respectievelijk artikel 4.9 en artikel 6.18 van de VrNB). In beide artikelen wordt de eis gesteld dat het moet gaan om een cluster van minimaal drie windturbines. In de toelichting op de VrNB is aangegeven dat solitaire middelgrote windturbines niet zijn toegestaan om verrommeling tegen te gaan. In de VrNB is geen definitie gegeven van cluster.

De rechtbank moet dus zelf interpreteren wat onder het begrip 'cluster' moet worden verstaan. Hierbij acht de rechtbank de enkele stelling dat de VrNB is aangepast om windturbine 4 mogelijk te maken en het ontbreken van bezwaren van GS tegen windturbine 4 minder relevant. De VrNB is uiteindelijk vastgesteld door Provinciale Staten. De rechtbank hecht wel waarde aan de toelichting op de VrNB. Het is de bedoeling om verrommeling tegen te gaan. Hieruit leidt de rechtbank af dat een cluster veronderstelt dat er een zekere ruimtelijke samenhang tussen de windturbines moet bestaan. Hierbij moet volgens de rechtbank niet alleen worden gekeken naar de onderlinge afstand, maar ook naar de omgeving waar de windturbines komen te staan. Naar het oordeel van de rechtbank vormen de windturbines 1-3 een cluster van windturbines. Ze staan in één soort gebied, een industrieterrein, op minder dan 500 meter afstand van elkaar zonder tussenliggende barrières. Dat is anders voor windturbine 4. Deze windturbine komt op een afstand van ruim 1.000 meter van de windturbines 1-3 (bijna het dubbele van de afstand tussen windturbines 1-3 onderling). Windturbine 4 komt bovendien aan de andere kant van de Dieze en aan de andere kant van de snelweg A59. Tot slot komt windturbine 4 in een wezenlijk ander gebied te staan, een natuurgebied in plaats van een bedrijventerrein. Ook als windturbine 4 wordt gezien in samenhang met de bestaande windturbine aan de Treurenburg, is geen sprake van een cluster met windturbines 1-3. Hierbij speelt ook een rol dat de bestaande windturbine lager is en ligt in een ander soort gebied. Toegegeven moet worden dat, vanaf een ruime afstand gezien en op bepaalde plaatsen de vijf turbines min of meer een groep vormen. Op diverse plaatsen in het gebied is er echter geen visueel verband tussen de drie turbines op het bedrijventerrein en windturbine 4 waarneembaar. De rechtbank concludeert dat er onvoldoende ruimtelijke samenhang bestaat tussen windturbine 4 en windturbines 1-3. Windturbine 4 wordt daarmee solitair geplaatst. Dat leidt tot een verrommeling van het landschap die de VR juist beoogt te voorkomen'. Omdat windturbine 4 geen cluster vormt met windturbines 1-3, is plaatsing van windturbine 4 in strijd met de VrNB.

[ECLI:NL:RBOBR:2018:958](https://www.ecli.nl/RBOBR:2018:958)

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK ABRS, 07-03-2018, 201706256/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2018:766](#)).
- MK ABRS, 07-03-2018, 201507960/3/A1 ([ECLI:NL:RVS:2018:763](#)).
- MK ABRS, 07-03-2018, 201602043/1/A1 ([ECLI:NL:RVS:2018:749](#)).
- MK Rechtbank Oost-Brabant, 28-02-2018, SHE 17/2289 ([ECLI:NL:RBOBR:2018:915](#)).
- MK Rechtbank Gelderland, 28-02-2018, AWB 17/4538 ([ECLI:NL:RBGEL:2018:919](#)).
- MK Rechtbank Noord-Holland, 12-12-2017 (publ. 07-03-2018), HAA 16/4204 ([ECLI:NL:RBNHO:2017:11562](#)).
- MK Rechtbank Gelderland, 12-09-2017 (publ. 02-03-2018), AWB 15/1909, 15/1954 en 15/1978 ([ECLI:NL:RBGEL:2017:4698](#)).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB2018, 248

MK ABRS, 07-03-2018, 201702846/1/A1

college van burgemeester en wethouders van Gooise Meren.

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) 4.79

Activiteitenregeling milieubeheer (Activiteitenregeling) 4.86

ACTIVITEITENBESLUIT. Handhaving. Last onder dwangsom opgelegd vanwege gestelde overtreding van artikel 4.79 van het Activiteitenbesluit en artikel 4.86 van de Activiteitenregeling. Uit het vereiste dat het personeel dat direct toezicht houdt direct kan ingrijpen bij morsingen, incidenten en calamiteiten, vloeit voort dat dit personeel lijfelijk aanwezig dient te zijn in de directe nabijheid van het afleveren van de vloeibare brandstoffen.

Oplegging van een last onder dwangsom in verband met de gestelde overtreding van onder meer artikel 4.79 van het Activiteitenbesluit, gelezen in samenhang met artikel 4.86, tweede lid, van de Activiteitenregeling.

[...]

[appellante] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat het college niet bevoegd was om handhavend op te treden, omdat de wijze waarop toezicht werd gehouden op het afleveren van brandstoffen aan vaartuigen bij het tankstation ten tijde van het [bestreden] besluit [...] in overeenstemming was met het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling.

[...]

De Afdeling is van oordeel dat uit het vereiste dat het personeel dat direct toezicht houdt direct kan ingrijpen bij morsingen, incidenten en calamiteiten, voortvloeit dat dit personeel lijfelijk aanwezig dient te zijn in de directe nabijheid van het afleveren van de vloeibare brandstoffen. Anders dan [appellante] ter zitting heeft aangevoerd, leidt deze uitleg er naar het oordeel van de Afdeling niet toe dat de mogelijkheid die de bepaling biedt om klanten zelf te laten tanken, betekenisloos wordt. Zoals het college naar voren heeft gebracht, laat de bepaling toe dat verschillende afleverzuilen in gebruik zijn onder

toezicht van één deskundig personeelslid. Nu de verplichting van lijfelijke aanwezigheid besloten ligt in artikel 4.86, tweede lid, van de Activiteitenregeling, kan hetgeen [appellante] verder naar voren heeft gebracht over de belangen die daarbij in geding zijn, wat daar ook van zij, niet aan die verplichting afdoen. Dit betekent dat niet aan artikel 4.86, tweede lid, kan worden voldaan door daartoe uitsluitend via camerabeelden of anderszins toezicht te houden in een gebouw op een afstand van 55 m van die activiteit, zoals in het geval van [appellante] ten tijde van het [bestreden] besluit [...]. De rechtbank is dan ook terecht tot de conclusie gekomen dat [appellante] deze bepaling heeft overtreden en dat het college bevoegd was om daartegen handhavend op te treden.

[ECLI:NL:RVS:2018:744](https://ecli.nl/rvs/2018/744)

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbeschermingswet

JnB2018, 249

Voorzieningenrechter ABRS, 09-03-2018, 201600617/4/R2, 201609699/2/R2, 201609715/2/R2, 201609720/2/R2 en 201609725/2/R2

Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998)

NATUURBESCHERMINGSWET 1998. Schorsing twee vergunningen krachtens de Natuurbeschermingswet 1998 waarbij het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is toegepast.

Een voorlopige voorziening is aangewezen ten aanzien van vergunningen waarin ontwikkelingsruimte is toegedeeld voor een activiteit die leidt tot een toename van depositie op een hexagoon waarvoor meer dan 60% van de beschikbare ontwikkelingsruimte in segment 2 is uitgegeven en de vergunde activiteit nog niet of niet volledig is gerealiseerd.

De uitspraak op een verzoek om opheffing van de voorlopige voorziening zal ook van belang zijn voor vergunningen die na 1 juli 2018 worden verleend waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld uit de buffer van 40% van segment 2 die op 1 juli 2018 beschikbaar komt.

[...] De verzoeken om voorlopige voorziening hebben betrekking op Nbw-vergunningen voor vijf verschillende agrarische bedrijven, die zijn verleend met toepassing van het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (hierna: het PAS) en de daarbij behorende regelgeving die vanaf 1 juli 2015 van kracht is.

[...] Tussen partijen is niet in geschil dat op bepaalde plaatsen in een aantal Natura 2000-gebieden meer dan 60% van de totale (her)berekende omvang van de ontwikkelingsruimte voor segment 2 in het eerste PAS-tijdvak van zes jaar is uitgegeven. Daardoor is een andere situatie ontstaan dan waarvan in 29.5 van de verwijzingsuitspraak, waarin is afgewogen dat niet aannemelijk is dat het niet treffen van een voorlopige voorziening zal leiden tot onomkeerbare gevolgen, is uitgegaan. De voorzieningenrechter acht een spoedeisend belang bij de behandeling van de verzoeken om voorlopige voorziening daarom aanwezig.

[...] de Afdeling [heeft] in de verwijzingsuitspraak [van 17 mei 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:1259](#)], geoordeeld dat er op dat moment geen aanleiding bestond om ten aanzien van de aan de orde zijnde vergunningen een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:72, vijfde lid, van de Awb te treffen. De Afdeling achtte - kort gezegd - niet aannemelijk dat de uitgifte van ontwikkelingsruimte in segment 2 tot 1 juli 2018 (60% van de totale omvang voor 6 jaar), tot onomkeerbare gevolgen zou leiden. Daarbij werd van belang geacht dat de uitvoering van de bron- en herstelmaatregelen zou doorgaan. De geconstateerde gebreken in het PAS en de passende beoordeling achtte de Afdeling herstelbaar.

Het oordeel van de Afdeling dat geen aanleiding bestond voor het treffen van een voorlopige voorziening heeft geen betrekking op de uitgifte van de buffer van 40% van de ontwikkelingsruimte in segment 2 die op 1 juli 2018 beschikbaar wordt gesteld. De Afdeling heeft partijen gewezen op de mogelijkheid om, in het geval het Hof van Justitie voor 1 juli 2018 geen uitspraak heeft gedaan, alsnog een voorlopige voorziening te vragen. Bij de beoordeling of aanleiding bestaat een voorlopige voorziening te treffen ten aanzien van vergunningen waarin ontwikkelingsruimte is toegedeeld uit de buffer van 40%, zou, zo kondigde de Afdeling aan, de reactie van de ministers op de geconstateerde gebreken worden betrokken.

De voorzieningenrechter zal de verzoeken om voorlopige voorziening beoordelen in het licht van het kader dat de Afdeling in de verwijzingsuitspraak heeft geschetst. Dat betekent dat bezien zal worden of de door verzoekers naar voren gebrachte feiten en omstandigheden die hebben plaatsgevonden na de verwijzingsuitspraak aanleiding geven voor het oordeel dat niet langer de verwachting bestaat dat uitgifte van 60% van de beschikbare ontwikkelingsruimte niet zal leiden tot onomkeerbare gevolgen. Voorts geven de verzoeken aanleiding te bezien of een voorlopige voorziening moet worden getroffen omdat voor bepaalde plaatsen in een aantal Natura 2000-gebieden inmiddels ontwikkelingsruimte is uitgegeven uit de buffer van 40% die vanaf 1 juli 2018 beschikbaar zou worden gesteld.

[...] 8.4. De thans ontstane situatie geeft naar het oordeel van de voorzieningenrechter aanleiding om in bepaalde situaties een voorlopige voorziening te treffen, met het doel dat wordt voorkomen dat de depositie op de hexagonen waar nu meer dan 60% van de ontwikkelingsruimte is uitgegeven, kan toenemen. Dat betekent dat een voorlopige voorziening is aangewezen ten aanzien van vergunningen waarin ontwikkelingsruimte is toegedeeld voor een activiteit die leidt tot een toename van depositie op een hexagoon waarvoor meer dan 60% van de beschikbare ontwikkelingsruimte in segment 2 is uitgegeven en de vergunde activiteit nog niet of niet volledig is gerealiseerd (d.w.z. de depositie die veroorzaakt kan worden door de vergunde activiteit vindt nog niet of niet volledig plaats). Hierbij is niet van belang dat de vergunning is verleend voordat de omvang van de ontwikkelingsruimte werd herberekend. Evenmin is van belang of het betreffende hexagoon betrekking heeft op een stikstofgevoelig leefgebied of stikstofgevoelig habitat.

De voorzieningenrechter ziet, gelet op de betrokken belangen en het doel van de te treffen maatregel, namelijk het voorkomen dat de depositie op bepaalde hexagonen zal toenemen door activiteiten waarvoor ontwikkelingsruimte is toegedeeld, vooralsnog geen

aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen ten aanzien van vergunningen:

- a) waarin ontwikkelingsruimte is toegedeeld voor een activiteit die leidt tot een toename van depositie op een hexagoon waarvoor meer dan 60% van de beschikbare ontwikkelingsruimte in segment 2 is uitgegeven en de activiteit geheel is gerealiseerd (d.w.z. de depositie die veroorzaakt kan worden door de vergunde activiteit vindt volledig plaats).
- b) waarin ontwikkelingsruimte is toegedeeld voor een activiteit die een toename van depositie veroorzaakt op uitsluitend hexagonalen waarvoor niet meer dan 60% van de ontwikkelingsruimte is uitgegeven.
- c) die zonder toedeling van ontwikkelingsruimte zijn verleend.

[...] Het vervolg

[...] De voorzieningenrechter wijst erop dat verweerders een verzoek om opheffing van de voorlopige voorziening kunnen doen als de reactie van de ministers op de in de verwijzingsuitspraak geconstateerde gebreken voorhanden is. [...] De uitspraak op een verzoek om opheffing van de voorlopige voorziening zal, zo verwacht de voorzieningenrechter, ook van belang zijn voor vergunningen die na 1 juli 2018 worden verleend waarbij ontwikkelingsruimte wordt toegedeeld uit de buffer van 40% van segment 2 die op 1 juli 2018 beschikbaar komt. De voorzieningenrechter sluit niet uit dat zolang er geen nadere onderbouwing van de geconstateerde gebreken is gegeven, de vraag of en in hoeverre in afwachting van de uitspraak van het Hof van Justitie een voorlopige voorziening moet worden getroffen voor vergunningen die na 1 juli 2018 worden verleend zal worden beoordeeld aan de hand van het gestelde in 8.4, tenzij nieuwe feiten en omstandigheden aanleiding geven tot het treffen van een andere voorlopige voorziening.

9.1. De voorzieningenrechter acht niet uitgesloten dat [...] overwegen om ook in andere aanhangige Nbw-vergunningzaken een verzoek om voorlopige voorziening in te dienen. De voorzieningenrechter onderkent dat verzoekers, in ieder geval ten aanzien van vergunningen die verleend zijn voor 1 september 2017, niet kunnen beschikken over de gegevens die een rol spelen bij de vraag of in een concreet geval aanleiding bestaat een voorlopige voorziening te treffen. Wel kunnen zij vaststellen of voor een vergunde activiteit ontwikkelingsruimte is toegedeeld voor een toename van stikstofdepositie in een Natura 2000-gebied waarin thans hexagonalen voorkomen waarvoor meer dan 60% van de ontwikkelingsruimte in segment 2 is uitgegeven. Het ligt op de weg van het bevoegd gezag om aan verzoekers, op een daartoe strekkend verzoek in de hiervoor bedoelde gevallen, binnen een redelijke termijn (in de regel twee weken) de gegevens te verstrekken die zij nodig hebben om een afweging te maken of een voorlopige voorziening zal worden gevraagd. De gegevens betreffen een berekening waaruit volgt of de betrokken vergunning tot een toename van depositie leidt op een hexagoon waarvoor meer dan 60% van de beschikbare ontwikkelingsruimte in segment 2 is uitgegeven en in het geval dat zo is, de informatie in hoeverre de vergunde activiteit is gerealiseerd. Als het bevoegd gezag deze gegevens aan verzoekers heeft verstrekt, dan verwacht de voorzieningenrechter dat verzoekers deze gegevens bij het verzoek om voorlopige voorziening overleggen. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:795](#)

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB2018, 250

MK Rechtbank Limburg, 05-03-2018, AWB/ROE 17/950

korpschef van Politie, verweerder.

Besluit algemene rechtspositie politie (Barp) 77 lid 1 onder j, 82

AMBTENARENRECHT. POLITIEMOL. ONTSLAG. ZEER ERNSTIG PLICHTSVERZUIM.

De rechtbank is van oordeel dat de aan eiser verweten gedraging: het zeer frequent raadplegen van de politiesystemen naar personen en/of onderzoeken waar eiser geen betrokkenheid bij had, het exporteren en kopiëren van de bestanden naar externe gegevensdragers en het buiten het politiedomein brengen van deze gegevens, ook gelet op de omvang daarvan dusdanig ernstig is dat deze alleen al zeer ernstig plichtsverzuim oplevert op grond waarvan verweerder gerechtigd was de disciplinaire maatregel van strafontslag op te leggen. De rechtbank stelt vast dat eiser deze gedraging niet heeft weersproken. Niet kan worden geoordeeld dat verweerder niet in redelijkheid tot de door hem gemaakte belangenafweging heeft kunnen komen. Terecht heeft verweerder zwaar laten meewegen dat van een politieambtenaar wordt verwacht dat hij onder alle omstandigheden de voor deze functie vereiste integriteit, geloofwaardigheid en betrouwbaarheid moet bezitten en tonen.

[ECLI:NL:RBLIM:2018:2062](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB2018, 251

MK CRvB, 07-03-2018, 16/4304 ZW

Raad van bestuur van het Uww.

BW 7:658a

ZIEKTEWET. RE-INTEGRATIE. Volgens vaste rechtspraak is een werkgever verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geleverde diensten van de door hem ingeschakelde deskundigen (zie bijvoorbeeld de uitspraken van de Raad van 7 september 2016, [ECLI:NL:CRVB:2016:3338](#) en 29 maart 2017, [ECLI:NL:CRVB:2017:1304](#)). In dit geval is door een niet-medicus, verbonden aan de arbodienst waar werkgeefster al enige jaren gebruik van heeft gemaakt, geadviseerd dat werkneemster om medische redenen met rust moest worden gelaten en dat aan werkneemster geen druk moest worden opgelegd.

Appellante heeft dit advies opgevolgd en vanaf 19 augustus 2013 tot het einde van het dienstverband in het geheel geen inspanningen verricht gericht op de re-integratie van werkneemster. Nu de adviezen niet zijn gegeven door een bedrijfsarts heeft de kwaliteit van re-integratie, zoals deze op grond van artikel 7:658a van het Burgerlijk Wetboek als verplichting voor appellante geldt, ernstig tekort geschoten, wat voor risico van appellante dient te komen. Daarbij moet de onbekendheid bij appellante over de professionele status van haar adviseur, gelet op haar verantwoordelijkheid voor een adequate re-integratie, voor haar risico worden gelaten. Dat geldt eveneens voor het gegeven dat niet geheel kan worden uitgesloten dat begeleiding door een bedrijfsarts wel of niet tot een ander resultaat zou hebben geleid.

[ECLI:NL:CRVB:2018:657](#)

JnB2018, 252

MK CRvB, 07-03-2018, 16/2189 WIA

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet WIA 4, 23, 48 lid 1, 52

Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten (Inkomensbesluit) 3:4

Inkomensbesluit Wet WIA 4 lid 2

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. VERKORTE WACHTTIJD. IVA-UITKERING.

Vastgesteld wordt dat de tekst van artikel 3:4, eerste lid, van het Inkomensbesluit gelijk is aan de tekst van het in de uitspraak van de Raad van 28 oktober 2015 ([ECLI:NL:CRVB:2015:3741](#)) aan de orde zijnde artikel 4, tweede lid, van het Inkomensbesluit Wet WIA. Dat betekent dat ook in de onderhavige zaak de IVA-uitkering, waarvoor werkneemster zonder wachttijd in aanmerking is gebracht, gelijk moet worden behandeld als de in dit geval in artikel 3:4, eerste lid, van het Inkomensbesluit omschreven situatie.

[ECLI:NL:CRVB:2018:656](#)

JnB2018, 253

MK Rechtbank Gelderland, 15-02-2018 (publ. 08-03-2018), 17/1133

Raad van bestuur van het Uvw, verweerder.

Wet WIA 82, 83, 84

ARBEIDSONGESCHIKTHEID. EIGENRISICODRAGER. GARANTSTELLER. Geen sprake van bijzondere omstandigheden. Eiseres had gezien de omstandigheden en de op verweerder rustende wettelijke plicht tot verhalen kunnen verwachten dat verweerder een verhaalsbeslissing zou nemen. Beroep op vertrouwensbeginsel slaagt niet.

[ECLI:NL:RBGEL:2018:686](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB2018, 254

MK CRvB, 13-02-2018 (publ. 06-03-2018), 16/3750 PW

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

PW

PARTICIPATIEWET. HUISBEZOEK. Nu appellant, behalve het niet tonen van de kelderbox, verder volledig aan het huisbezoek heeft meegewerkt, heeft het college de aanvraag van appellant om bijstand ten onrechte afgewezen op de grond dat appellant niet heeft meegewerkt aan het huisbezoek.

Raad: Beoordeeld moet worden of het college de aanvraag om bijstand terecht heeft afgewezen op de grond dat appellant niet aan het huisbezoek heeft meegewerkt. (...) De enkele mededeling van appellant dat hij de sleutel van de kelderbox op dat moment niet had, is onvoldoende voor de conclusie dat appellant verdere medewerking aan het huisbezoek heeft geweigerd. Appellant heeft immers aangeboden de volgende dag die ruimte te tonen. In dit geval zou een schending van de medewerkingsverplichting eerst kunnen bestaan, indien de handhavingsspecialisten appellant op dat moment duidelijk hadden gemaakt dat hij verplicht was de kelderbox op korte termijn of in ieder geval diezelfde dag te openen, en dat niet nakoming van die verplichting zou kunnen leiden tot weigering van de bijstand (vergelijk de uitspraak van 1 maart 2011, [ECLI:NL:CRVB:2011:BP7678](https://ecli.nl/crvb/2011/bp7678)). De omstandigheid dat appellant het formulier "Toestemming huisbezoek" heeft ondertekend, waarin overigens niets over het laten zien van een kelderbox is vermeld, maakt dat niet anders.

Nu appellant, behalve het niet tonen van de kelderbox, gelet op wat (...) is overwogen verder volledig aan het huisbezoek heeft meegewerkt, heeft het college de aanvraag van appellant om bijstand ten onrechte afgewezen op de grond dat appellant niet heeft meegewerkt aan het huisbezoek.

[ECLI:NL:CRVB:2018:541](https://ecli.nl/crvb/2018/541)

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB2018, 255

MK CRvB, 21-02-2018 (publ. 05-03-2018), 16/7121 WMO15

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

WMO 2015

Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2015

Beleidsregels Wmo 2015

WMO 2015. PGB. De Wmo 2015 noch de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Utrecht 2015 noch de Beleidsregels Wmo 2015 schrijft een minimumduur van het pgb voor. De rechtbank heeft geoordeeld dat het college voldoende heeft gemotiveerd waarom het pgb voor één - in plaats van vijf - jaar is verstrekt. Een jaarlijkse evaluatie van een maatwerkvoorziening

strookt bovendien met het doel van de WMO 2015. Verder heeft appellant niet met medische stukken onderbouwd dat het jaarlijks moeten aanvragen van het pgb te belastend voor hem zou zijn. De vrees van appellant om elk jaar een lager pgb verstrekt te krijgen is daarbij niet terecht gebleken, aangezien het college ter zitting heeft toegelicht dat hij voor het jaar 2016-2017 drie uur meer aan ondersteuning heeft aangeboden.

[ECLI:NL:CRVB:2018:607](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

APV

JnB2018, 256

MK ABRS, 07-03-2018, 201702522/1/A3

college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel.

Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) 19

Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) 10

Grondwet 7

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1, 5:23, 5:31, 7:11

Algemene plaatselijke verordening Capelle aan den IJssel 2013 (Apv) 2:10, 2:42

APV. Handhaving. Spoedeisende bestuursdwang. Met verf aangebrachte teksten op wegdek. Bekladding is niet beperkt tot gevallen waarin geen mening wordt geuit. Gehandeld in strijd met de APV. Dat een bepaling actief handelen vereist, staat er niet aan in de weg dat iemand als medepleger van overtreding van deze bepaling wordt aangemerkt. Een nauwe en bewuste samenwerking is in dit geval niet slechts aanwezig indien [appellant] en de andere persoon tezamen feitelijk de verf op het wegdek hebben aangebracht.

Handhavend optreden is niet in strijd met artikel 10 van het EVRM en artikel 19 van het IVBPR. Vergunningvereiste APV voor gebruik anders dan overeenkomstig de publieke functie ervan, is niet in strijd met artikel 7, derde lid, van de Grondwet. De in artikel 5:23 van de Awb bedoelde situatie deed zich niet voor. Het college mocht het verhaal van de kosten in dit geval baseren op artikel 5:25 van de Awb.

[...] [bekendmaking toepassing] spoedeisende bestuursdwang door op het wegdek [...] aangebrachte teksten te verwijderen.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college de kosten voor het toepassen van bestuursdwang [...] op [appellant] verhaald.

[...] In de vroege morgen van 5 juli 2015 is door politiemedewerkers geconstateerd dat met verf op negentien plaatsen teksten [...] waren aangebracht op het wegdek van [...]. De deelnemers aan de Tour de France zouden later op die dag over dit weggedeelte rijden.

[...] De Apv is, zoals niet in geschil is, vastgesteld zonder een toelichting. Het college heeft ter zitting van de Afdeling uitdrukkelijk aangegeven dat dit bewust is gebeurd. De toelichting op een gelijkkluidende bepaling in de modelverordening van de VNG kan daarom niet worden geacht de bedoeling van de raad van de gemeente Capelle aan den IJssel weer te geven.

Naar algemeen taalgebruik valt onder het bekladden van de weg ook het met verf aanbrengen van meningsuitingen op het wegdek. Ook anderszins valt niet in te zien waarom het willekeurig smeren van verf op het wegdek wél als bekladding van de weg zou moeten worden aangemerkt en het met verf schrijven van teksten op het wegdek niet. Bekladding is derhalve niet beperkt tot gevallen waarin geen mening wordt geuit. Gelet hierop heeft de rechtbank met juistheid overwogen dat met het aanbrengen van de teksten op het wegdek deze bepaling is overtreden.

[...] Uit de vermelding in het besluit dat de Tour de France bekend staat om het aanbrengen van teksten op het wegdek van de route kan niet worden afgeleid dat de publieke functie van het betrokken gedeelte van de [...]weg op de dag van de doorkomst van de Tour mede het bieden van gelegenheid voor het met verf aanbrengen van teksten op het wegdek omvatte. De rechtbank is [appellant] dan ook terecht niet gevolgd in zijn betoog dat het verven van teksten op het wegdek op 5 juli 2015 moest worden aangemerkt als gebruik overeenkomstig de publieke functie van de weg. De rechtbank heeft dan ook met juistheid overwogen dat het college zich op goede gronden op het standpunt heeft gesteld dat met het aanbrengen van de teksten op de weg in strijd met artikel 2:10, eerste lid, van de Apv is gehandeld.

[...] Medeplegen als bedoeld in artikel 5:1, tweede lid, van de Awb doet zich voor bij een nauwe en bewuste samenwerking met een ander of anderen. De kwalificatie 'medepleger' is slechts gerechtvaardigd als de intellectuele en/of materiële bijdrage van de betrokkene aan het feit van voldoende gewicht is. In het bijzonder wanneer het medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, kunnen voor het oordeel dat zich niettemin een nauwe en bewuste samenwerking voordoet onder meer van belang zijn de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het feit en het belang van de rol van de betrokkene (zie de uitspraak van de Afdeling van 6 september 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2394](#)). Dat een bepaling actief handelen vereist, staat er niet aan in de weg dat iemand als medepleger van overtreding van deze bepaling wordt aangemerkt. Een nauwe en bewuste samenwerking is in dit geval niet slechts aanwezig indien [appellant] en de andere persoon tezamen feitelijk de verf op het wegdek hebben aangebracht.

[...] Gelet op deze verklaringen heeft de rechtbank terecht aannemelijk geacht dat [appellant], voor zover hij de teksten al niet zelf feitelijk op het wegdek heeft aangebracht, nauw en bewust heeft samengewerkt met de andere persoon die bij het aanbrengen van de teksten aanwezig was. De rechtbank heeft terecht niet noodzakelijk geacht dat het college voor elk van de negentien teksten afzonderlijk te kennen geeft of [appellant] als pleger of als medepleger wordt aangemerkt. De rechtbank heeft dan ook terecht overwogen dat het college hem voor het aanbrengen van de negentien teksten terecht als overtreder heeft aangemerkt.

De beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting is bij wet voorzien in de zin

van artikel 10, tweede lid, van het EVRM, nu deze beperking is gegrond op de artikelen 2:10, eerste lid, en 2:42, eerste lid, van de Apv. Voorts was de beperking gerechtvaardigd in het belang van de openbare veiligheid, ter voorkoming van wanordelijkheden en ter bescherming van de rechten van anderen, aangezien het handelen noodzakelijk was voor de verkeersveiligheid en daarmee voor het voorkomen van ongevallen. De beperking komt daarmee tegemoet aan een dringende maatschappelijke behoefte en staat ook in een redelijke verhouding tot het nagestreefde doel. Daarbij is van belang dat de beperking, naar het college ook uitdrukkelijk heeft gesteld, niet ziet op de inhoud van de teksten, maar op de plaats en de wijze waarop ze waren aangebracht. [appellant] had, zoals ook in het door het college overgenomen advies van de bezwaarschriftencommissie staat, voldoende andere mogelijkheden om zijn mening in de openbare ruimte te uiten. De rechtbank heeft terecht geen grond gevonden voor het oordeel dat het handhavende optreden van het college in strijd was met artikel 10 van het EVRM. Op gelijke gronden was dat optreden niet in strijd met artikel 19 van het IVBPR.

In artikel 7, derde lid, van de Grondwet is neergelegd dat niemand voor het openbaren van gedachten of gevoelens - anders dan door de drukpers of via radio of televisie - voorafgaand verloop nodig heeft wegens de inhoud ervan, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. De in artikel 2:10, eerste lid, van de Apv neergelegde verplichting om vergunning aan te vragen voor gebruik van de weg anders dan overeenkomstig de publieke functie ervan, heeft geen betrekking op de inhoud van uitingen die iemand op de weg wil aanbrengen. Deze verplichting dient onder meer tot het voorkomen van schade aan de weg en het voorkomen van gevaar voor de bruikbaarheid of het veilige gebruik van de weg. Dit vergunningvereiste is dan ook niet in strijd met artikel 7, derde lid, van de Grondwet. Er is dan ook geen grond om artikel 2:10, eerste lid, van de Apv in dit geval buiten toepassing te laten.

[...] In de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 5:23 van de Awb staat dat het begrip 'optreden ter onmiddellijke handhaving van de openbare orde' beperkt dient te worden opgevat (Kamerstukken II 1993/94, 23 700, nr. 3, blz. 153-154). Voorts is in de geschiedenis van de totstandkoming vermeld dat de bedoeling van het artikel is om veilig te stellen dat bestuursorganen en onder hun gezag staande politieambtenaren niet met de vereisten van artikel 5:24 en volgende van doen hebben ingeval zij feitelijke maatregelen moeten nemen ter onmiddellijke handhaving van de openbare orde (Kamerstukken II 1994/95, 23 700, nr. 5, blz. 97).

In dit geval zijn de teksten op het wegdek niet verwijderd door op te treden ter onmiddellijke handhaving van de openbare orde, maar is - na overleg tussen de verschillende betrokken instanties - door het college spoedeisende bestuursdwang toegepast ter handhaving van twee bepalingen uit de Apv. De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat de in artikel 5:23 van de Awb bedoelde situatie zich daarom niet voordeed.

Om die reden heeft de rechtbank voorts terecht geen grond gevonden voor het oordeel dat het college het verhaal van de kosten niet mocht baseren op artikel 5:25 van de Awb. [...]

[ECLI:NL:RVS:2018:785](https://ecli.nl/RVS:2018:785)

[Naar inhoudsopgave](#)

Arbeidsomstandighedenwet

JnB2018, 257

MK ABRS, 07-03-2018, 201701906/1/A3

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) 34

Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit) 7.5 lid 3

Beleidsregel boeteoplegging arbeidsomstandighedenwetgeving (Beleidsregel)

ARBEIDSOMSTANDIGHEDENWET. Boete voor overtreding van artikel 7.5, derde lid, van het Arbobesluit. Verviervoudiging boete wegens ziekenhuisopname. Op grond van artikel 1, tiende lid, onder b, van de Beleidsregel worden bij een arbeidsongeval dat leidt tot een blijvend letsel of een ziekenhuisopname als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Arbowet de boetenormbedragen van de daaraan ten grondslag liggende overtredingen vermenigvuldigd met vier. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 22-11-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3217](#), artikel 1, tiende lid, onder b, van de Beleidsregel niet onredelijk geacht. In deze beleidsregel is geen onderscheid gemaakt naar de duur van de ziekenhuisopname. De Afdeling acht de vermeerdering van de boete niet onevenredig.

[ECLI:NL:RVS:2018:762](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Arbeidstijdenwet

JnB2018, 258

Tussenuitspraak MK Rechtbank Gelderland, 22-02-2018 (publ. 02-03-2018), AWB 16/7776 T

minister van Infrastructuur en Milieu (thans: minister van Infrastructuur en Waterstaat), verweerder.

Arbeidstijdenwet (Atw) 4:3 lid 1, lid 2, 10:1 lid 1

Arbeidstijdenbesluit (Atbv) 2.3.1 aanhef en onder a, 2.4.1 lid 4

Beleidsregel boeteoplegging Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit 2016 (Beleidsregel 2016) 1 lid 2, 4, 5 lid 1, lid 2

ARBEIDSTIJDENWET. Artikel 4 van de Beleidsregel 2016 beschouwt de rechtbank voorlopig als een concrete toepassing van het evenredigheidsbeginsel zoals gecodificeerd in artikel 5:46, tweede lid, van de Awb en als een beperking van de mogelijkheid om de bevoegdheid tot het cumuleren van bestuurlijke boetes te gebruiken. In zoverre verwijst de rechtbank naar artikel 4:84 van de Awb, waar de beginselplicht tot handelen overeenkomstig een beleidsregel is gecodificeerd. Verweerder had in beginsel –

op grond van diens eigen beleid – maximaal drie bestuurlijke boetes aan eiseres mogen opleggen.

[Opleggen] negentien bestuurlijke boetes.

[...] Volgens artikel 4 van Beleidsregel 2016 bedraagt bij een bedrijfsinspectie het maximaal in het boeterapport op te nemen aantal personen ter zake waarvan een of meer overtredingen is vastgesteld voor een werkgever met:

- a. minder dan 25 werknemers: drie;
- b. 26 of meer, maar minder dan 50 werknemers: zes;
- c. 51 of meer, maar minder dan 100 werknemers: negen;
- d. 100 of meer werknemers: twaalf.

[...] Beleidsregel 2016 is de opvolger van de – door verweerder op 27 november 2012 vastgestelde (Staatscourant 2012, nummer 24.960) – Beleidsregel boeteoplegging Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit 2013 (hierna: Beleidsregel 2013). Artikel 5 van Beleidsregel 2013 is identiek aan artikel 4 van Beleidsregel 2016, met dien verstande dat in (de toelichting op) Beleidsregel 2013 een iets andere staffel wordt gehanteerd: [...] [...] de rechtbank [gaat] er voorlopig van uit dat aan artikel 4 van Beleidsregel 2016 hetzelfde motief ten grondslag ligt als aan artikel 5 van Beleidsregel 2013. Gelet hierop beschouwt de rechtbank artikel 4 van Beleidsregel 2016 voorlopig als een concrete toepassing van het evenredigheidsbeginsel zoals gecodificeerd in artikel 5:46, tweede lid, van de Awb, en als een beperking van de mogelijkheid om de bevoegdheid tot het cumuleren van bestuurlijke boetes te gebruiken. In zoverre verwijst de rechtbank naar artikel 4:84 van de Awb, waar de beginselplicht tot handelen overeenkomstig een beleidsregel is gecodificeerd.

Op basis van één en ander is de rechtbank voorlopig van oordeel dat verweerder in beginsel – op grond van diens eigen, betrekkelijk recent vastgesteld, beleid – maximaal drie bestuurlijke boetes aan eiseres had mogen opleggen. Hierbij neemt de rechtbank in aanmerking dat volgens verweerder bij eiseres in november 2014 minder dan 25 werknemers werkzaam waren, zo valt af te leiden uit de motivering van het bestreden besluit, waar immers onder meer wordt verwezen naar artikel 5, tweede lid, aanhef en onder a, van Beleidsregel 2016. [...]

[ECLI:NL:RBGEL:2018:805](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Rijkswet op het Nederlanderschap

JnB2018, 259

MK ABRS, 07-03-2018, 201706241/1/V6

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

RWN 1, 8, 10

Handleiding RWN 1 lid 1 h (toelichting)

RWN. Begrip 'hoofdverblijf'. Voor de toepassing van de RWN is, net als in het vreemdelingenrecht, uitgangspunt bij de bepaling van het hoofdverblijf waar het centrum van de activiteiten ligt.

Dat in de RWN met het begrip 'hoofdverblijf' onder meer is beoogd aan te sluiten bij de terminologie in het vreemdelingenrecht betekent niet dat de vreemdelingenrechtelijke jurisprudentie onverkort van toepassing is op verzoeken om verlening van het Nederlanderschap. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 5 oktober 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BT6673](#)) is de verlening van het Nederlanderschap wegens de daaraan verbonden gevolgen een zaak van groot gewicht. Juist in het kader van de naturalisatieprocedure wil de staatssecretaris zich enige garantie verschaffen dat een bepaalde mate van inburgering tot stand is gekomen en dat de naturalisandus in het Koninkrijk wil blijven wonen, en eist hij derhalve vijf jaar onafgebroken hoofdverblijf in het Koninkrijk. Dat betekent dat met de eis van vijf jaar onafgebroken hoofdverblijf voorafgaande aan het verzoek is beoogd om een bepaalde mate van inburgering te waarborgen, waarbij ook de actuele mate van inburgering van belang is. Voor de toepassing van de RWN is, net als in het vreemdelingenrecht, uitgangspunt bij de bepaling van het hoofdverblijf waar het centrum van de activiteiten ligt. De staatssecretaris heeft in het besluit van 26 oktober 2016 deugdelijk gemotiveerd dat het centrum van de activiteiten van [appellante] in de Verenigde Staten en niet in Sint Maarten ligt, aangezien zij daar voltijds studeert, daar haar slaappleats heeft en daar onder meer vrijwilligerswerk verricht. Dat deze werkzaamheden onderdeel uitmaken van het studieprogramma, althans dat het ongebruikelijk is dat studenten zonder deze werkervaring afstuderen, laat onverlet dat deze deel uitmaken van haar activiteiten. [ECLI:NL:RVS:2018:787](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB2018, 260

MK ABRS, 05-03-2018, 201703255/1/V1

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Besluit nr. 1/80 6, 7, 13, 16

Vw 2000 16 lid 1 i lid 2

Vb 2000 3.77, 6.5a

REGULIER. Verblijf bij Turkse echtgenoot. De staatssecretaris heeft zijn standpunt dat referent niet als werknemer kan worden aangemerkt, zodat de vreemdeling niet als gezinslid van een Turkse werknemer een beroep op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kan doen, onvoldoende gemotiveerd.

Tussen partijen is niet in geschil dat referent ten tijde van het besluit van 8 december 2016 niet werkte. Het geschil spitst zich toe op de vraag of referent niettemin als werknemer in de zin van Besluit nr. 1/80 kan worden aangemerkt. [...]

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraken van 26 april 2017,

[ECLI:NL:RVS:2017:1165](#) en [ECLI:NL:RVS:2017:1164](#)) moet de uitleg van het begrip

'werknemer' in de zin van artikel 6, eerste lid, van Besluit nr. 1/80 worden overgenomen

voor de uitleg van dit begrip in artikel 13 van Besluit nr. 1/80. De Afdeling heeft in die uitspraken verder overwogen dat met een 'werknemer' in de zin van artikel 6 van Besluit nr. 1/80 mede wordt bedoeld op een Turkse onderdaan die tijdelijk niet in staat is om arbeid in loondienst te verrichten. Dit betekent dat er meer nodig is om referent niet of niet langer als werknemer in de zin van Besluit nr. 1/80 aan te merken dan het enkele feit dat hij ten tijde van het besluit van 8 december 2016 geen arbeid in loondienst verrichtte. De staatssecretaris heeft met zijn standpunt het arrest Hava Genc [HvJEU van 4 februari 2010, [ECLI:EU:C:2010:57](#)] dus te beperkt uitgelegd.

De vreemdeling heeft er steeds op gewezen dat referent als gevolg van een arbeidsongeval op 7 juni 2014 niet langer in staat is om te werken. [...] Uit eerdergenoemde uitspraken van de Afdeling van 26 april 2017 volgt dat een Turkse onderdaan die op basis van zijn arbeidsverleden als werknemer kwalificeerde, deze hoedanigheid niet verliest wanneer hij door volledige maar niet blijvende arbeidsongeschiktheid niet langer werkt. De staatssecretaris had dus het arbeidsverleden van referent en de omstandigheden waardoor referent ten tijde van het besluit van 8 december 2016 niet werkte bij zijn standpunt moeten betrekken.

De staatssecretaris had met name moeten bepalen of referent met de door hem in het verleden vervulde tijdvakken van arbeid arbeids- en verblijfsrechten heeft opgebouwd als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van Besluit nr. 1/80 en vervolgens of referent in overeenstemming met het tweede lid tijdelijk niet in staat is arbeid in loondienst te verrichten.

Volgens voormeld expertiserapport zou alleen zeer zware en zeer langdurige belasting van het rechter bovenbeen beperkt kunnen zijn op basis van de objectieerbare afwijkingen; alle lichte, gemiddelde en iets boven gemiddelde activiteiten zouden op basis van de objectieerbare afwijkingen mogelijk moeten zijn. Volgens voormeld arbeidsdeskundig onderzoek kan referent 65% of minder van het maatmanloon verdienen. Gelet hierop heeft de staatssecretaris ten onrechte niet onderzocht of referent volledig maar niet blijvend arbeidsongeschikt is, zoals het geval was in de zaken die hebben geleid tot de uitspraken van de Afdeling van 26 april 2017, dan wel of referent gedeeltelijk maar niet blijvend arbeidsongeschikt is en, zo ja, of referent zich heeft geregistreerd als werkzoekende. Ook een Turkse werknemer die gedeeltelijk maar niet blijvend arbeidsongeschikt raakt verliest zijn hoedanigheid van 'werknemer' immers niet, mits hij zich in beginsel registreert als werkzoekende. Met een dergelijke registratie houdt de Turkse onderdaan zich immers beschikbaar voor de arbeidsmarkt. [...]

Voorts heeft het Hof in het arrest van 10 mei 2001, Rundgren, [ECLI:EU:C:2001:264](#), punt 32, over het Unierechtelijke begrip 'werknemer' overwogen dat iemand in beginsel zijn hoedanigheid van werknemer verliest wanneer de arbeidsverhouding is geëindigd, maar dat iemand die daadwerkelijk werk zoekt als werknemer moet worden aangemerkt. De staatssecretaris heeft zijn standpunt dat referent niet als werknemer kan worden aangemerkt, zodat de vreemdeling niet als gezinslid van een Turkse werknemer een beroep op artikel 13 van Besluit nr. 1/80 kan doen, dus niet deugdelijk gemotiveerd. De rechtbank heeft dit niet onderkend. De staatssecretaris moet opnieuw de verblijfsaanspraak beoordelen. In het voetspoor van de verblijfsaanspraak moet de staatssecretaris ook de verhoging van de duur van het inreisverbod heroverwegen, mede

gelet op het arrest van het Hof van Justitie van 26 juli 2017, *Ouhrami*,
[ECLI:EU:C:2017:590](#),
[ECLI:NL:RVS:2018:739](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB2018, 261

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 08-02-2018 (publ. 06-03-2018), NL17.15297

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

ASIEL. Staatssecretaris heeft zich deugdelijk gemotiveerd op het standpunt gesteld dat koptische christenen in Egypte niet aangemerkt hoeven te worden als een kwetsbare minderheidsgroep.

De rechtbank stelt vast dat eiser in beroep een brief van Vluchtelingenwerk Nederland van 14 december 2017 heeft overgelegd met informatie over koptische christenen in Egypte. Deze informatie is gebaseerd op een groot aantal bronnen die deels dateren van voor de uitspraak van 5 januari 2017 [[ECLI:NL:RVS:2017:7](#), waarbij de Afdeling heeft overwogen dat verweerder deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat koptische christenen in Egypte niet hoeven te worden aangemerkt als kwetsbare minderheidsgroep] en deels van erna. Uit onder meer het rapport 'Freedom in the World 2017' van het Freedom House van 15 april 2017, het rapport 'Egypt: Situation of Coptic Christians, including treatment, availability of state protection (2016-May 2017)' van de Immigration and Refugee Board of Canada van 20 juni 2017 en het rapport '2016 Report on International Religious Freedom – Egypt' van de US Department of State van 15 augustus 2017 blijkt dat sektarisch geweld tegen koptische christenen nog steeds voorkomt. Verder blijkt uit de informatie dat de Islamitische Staat (hierna: IS) middels een video heeft aangekondigd Caïro te bevrijden van de christenen en dat IS diverse aanslagen op christenen heeft opgeëist (onder meer het nieuwsartikel 'Two Christians Killed by Militants in Egypt's North Sinai amid Growing Attacks on Copts' van Egyptian Streets van 23 februari 2017, het nieuwsartikel 'Christian leaders condemn killing of Egyptian Coptic priest' van BBC News van 13 oktober 2017 en het rapport 'The state of the world's human rights – Egypt' van Amnesty International van 22 februari 2017'. Daarnaast blijkt dat er ook aanslagen op koptische christenen hebben plaatsgevonden in de steden Caïro, Alexandrië en Tanta (zoals blijkt uit bijvoorbeeld het nieuwsartikel 'Christian leaders condemn killing of Egyptian Coptic priest' van BBC News van 13 oktober 2017). [...]

De rechtbank overweegt dat uit de door eiser overgelegd informatie [...] blijkt dat de situatie van koptische christenen sinds de Afdelingsuitspraken in ieder geval niet is verbeterd. De dreiging van IS is toegenomen en er vinden ook aanslagen in steden plaats. Het ambtsbericht waar verweerder zich deels op heeft gebaseerd is naar het oordeel van de rechtbank niet meer volledig actueel. Uit de aangehaalde bronnen blijkt

echter ook dat de Egyptische overheid aanslagplegers vervolgt en aanslagen verijdelt. Verder blijkt niet van een toename van de invloed van moslims in steden, in elk geval niet in die mate dat van christenen niet langer kan worden verwacht dat zij zich daar vestigen. Naar het oordeel van de rechtbank is de overgelegde informatie dus onvoldoende voor de conclusie dat koptische christenen zich in Egypte niet langer kunnen onttrekken aan dreigend geweld of mensenrechtenschendingen. Gelet hierop heeft verweerder zich deugdelijk gemotiveerd op het standpunt gesteld dat koptische christenen in Egypte niet aangemerkt hoeven te worden als een kwetsbare minderheidsgroep.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:2560](https://ecli.nl/RBDHA:2018:2560)

JnB2018, 262

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 22-02-2018 (publ. 06-03-2018), NL17.8252

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 42 lid 4 a

ASIEL. Verweerder heeft de beslistermijn van de asielaanvraag van eiser, een vermeend Gülen-aanhanger uit Turkije, verlengd o.g.v. artikel 42, vierde lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000, omdat sprake is van complexe feitelijke of juridische kwesties. Nu verweerder heeft gekozen voor de individuele verlengingsmogelijkheid, had verweerder de redenen van de verlenging moeten toespitsen op de individuele situatie van eiser en kon niet worden volstaan met een verwijzing naar het gebrek aan inzichtelijkheid in de algemene situatie in Turkije. Er is dan ook geen sprake van een rechtsgeldige verlenging van de beslistermijn. Beroep gegrond.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:2566](https://ecli.nl/RBDHA:2018:2566)

JnB2018, 263

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam, 20-02-2018 (publ. 05-03-2018), AWB 16/26721

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

Vw 2000 64

ASIEL. Medische omstandigheden. Paposhvili. De staatssecretaris dient aan te geven in welke apotheek een geneesmiddel verkrijgbaar is en wat exclusieve verkrijgbaarheid in een private facility in dit geval betekent voor eiseres. Verweerder heeft onvoldoende onderzoek gedaan en daardoor twijfels laten bestaan omtrent de gevolgen van een uitzetting van eiseres. Onder deze omstandigheden dient verweerder aan eiseres uitstel van vertrek te verlenen.

Niet in geschil is dat bij het beëindigen van de medicatie eiseres op korte termijn in een noodsituatie zal komen te verkeren. In geschil is of de medicatie voor eiseres beschikbaar is in Ghana. [...]

De rechtbank stelt voorop dat de bescherming van artikel 3 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) een

hoge drempel kent en dat het op de weg van de vreemdeling ligt om door middel van bewijsmiddelen aannemelijk te maken dat de vreemdeling een reëel risico loopt op schending daarvan bij gedwongen uitzetting.

Uit het arrest Paposhvili [EHRM, 13 december 2016,

[ECLI:CE:ECHR:2016:1213JUD004173810](https://eur-lex.europa.eu/eli/ce/2016/1213/jud-004173810)] (rechtsoverweging 183) volgt dat de bescherming van artikel 3 van het EVRM zich ook uitstrekt tot personen die, door het gebrek aan toegang tot een geschikte medische behandeling in hun land van herkomst, worden blootgesteld aan een ernstige, snelle en onomkeerbare achteruitgang in hun gezondheid, waardoor hun levensverwachting significant afneemt.

In het geval van eiseres heeft het BMA geoordeeld dat het uitblijven van behandeling zal leiden tot een medische noodsituatie op korte termijn. Zonder valproïnezuur en levetiravetam kan bij eiseres een status epilepticus ontstaan en daarnaast kan zij zonder Ascal en dipyridamol bloedstolsels ontwikkelen met als gevolg een infarct of falen van de functie van vitale organen. Dit kan volgens het BMA-advies 1 levensbedreigend voor eiseres zijn. De vraag dringt zich daardoor op of eiseres wel haar medicatie kan verkrijgen indien ze zou worden uitgezet naar Ghana.

In rechtsoverweging 186 van het arrest Paposhvili heeft het EHRM aangegeven dat het op de weg van de vreemdeling ligt om aannemelijk te maken dat zich een reëel risico zal voordoen op schending van artikel 3 van het EVRM. Daarbij moet volgens het EHRM rekening worden gehouden met een zekere mate van speculatie die inherent is aan het preventieve doel van artikel 3 van het EVRM. Van de vreemdeling wordt in dit verband geen "clear proof" verwacht. In de termen van Paposhvili gaat het om "evidence, capable of demonstrating that there are substantial grounds for believing ...".

De rechtbank wijst er in dit verband op dat in de literatuur ook wordt ingegaan op de vraag wanneer een vreemdeling voldoende heeft onderbouwd dat getwijfeld moet worden aan de toegang van de benodigde zorg. Zwaan [Dr. K.M. Zwaan, JV 2017/234] concludeert in haar noot onder de uitspraak van de Afdeling van 28 september 2017 dat dit uit de uitspraak niet echt duidelijk wordt, maar dat er meer dan een begin van bewijs moet zijn. Hillary en Bes [L. Hillary en D.J. Bes, Ernstige kinderziekten bij de interpretatie van Paposhvili, A&MR 2017 nr 10, pag 473 e.v.] bepleiten dat bij een begin van bewijs reeds de onderzoeksplicht van verweerder moet worden geactiveerd.

Naar het oordeel van de rechtbank zijn er in het geval van eiseres voldoende substantiële gronden om aan te nemen dat zich een reëel risico zal voordoen bij uitzetting. Eisers heeft er terecht op gewezen dat de aanduiding in het brondocument, dat een medicijn in een private facility verkrijgbaar is, niet zinledig kan worden geacht. Nu de medicijnen levetiravetam en clopidogrel (als alternatief voor dipyridamol) volgens het brondocument exclusief verkrijgbaar zijn in private facility [hotel], moet ervan uit worden gegaan dat dit betekenis heeft voor de verkrijgbaarheid en met name de prijs van de medicijnen. Het valt daarom zeer te betwijfelen of eiseres de medicatie die voor haar van levensbelang is kan kopen als zij naar Ghana zou worden uitgezet. Hoewel geen sprake is van clear proof, heeft eiseres naar het oordeel van de rechtbank het risico wel voldoende aannemelijk gemaakt naar voormelde maatstaf van het EHRM.

Het ligt daarom op de weg van verweerder om de gerezen twijfel weg te nemen. Het EHRM wijst in paragraaf 187 van het arrest Paposhvili in dit verband op de arresten Saadi

tegen Italië [[ECLI:CE:ECHR:2008:0228JUD003720106](#)] en F.G. tegen Zweden [[ECLI:CE:ECHR:2016:0323JUD004361111](#)]. Het EHRM spreekt in dit verband van een nauwkeurig onderzoek (close scrutiny) in het licht van de algemene situatie en de persoonlijke omstandigheden. Het is onder deze omstandigheden aan verweerder om na te gaan of eiseres daadwerkelijk toegang heeft tot de voor haar noodzakelijke zorg en daarbij ook de kosten van de medicatie te betrekken, zo volgt uit overweging 190 van het arrest Paposhvili. In dat verband kan van verweerder worden verlangd dat niet alleen wordt aangegeven in welke apotheek een geneesmiddel verkrijgbaar is, maar dat verweerder ook aangeeft wat exclusieve verkrijgbaarheid in een private facility betekent voor eiseres. Verweerder heeft onvoldoende onderzoek gedaan en daardoor twijfels laten bestaan omtrent de gevolgen van een uitzetting van eiseres. Onder deze omstandigheden dient verweerder aan eiseres uitstel van vertrek te verlenen. [...] Het bestreden besluit is niet zorgvuldig tot stand is gekomen en niet deugdelijk gemotiveerd, hetgeen in strijd is met artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 7:12, eerste lid, van de Awb. De rechtbank verklaart het beroep dan ook gegrond en vernietigt het betreden besluit. Verweerder dient opnieuw op het bezwaar te beslissen met inachtneming van deze uitspraak binnen zes weken na het onherroepelijk worden daarvan.

[ECLI:NL:RBDHA:2018:2489](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Procesrecht

JnB2018, 264

MK ABRS, 08-03-2018, 201708213/1/V2

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:56

PROCESRECHT. Niet gebleken dat de uitnodiging voor de zitting door de rechtbank daadwerkelijk is verstuurd, dan wel dat de vreemdeling op andere wijze is uitgenodigd. Strijd met artikel 8:56 Awb.

In de aangevallen uitspraak is vermeld dat de vreemdeling en zijn gemachtigde zonder voorafgaande kennisgeving niet op de zitting van de rechtbank zijn verschenen. Nu niet is gebleken dat de uitnodiging voor die zitting daadwerkelijk bij brief is verstuurd en uit de stukken niet blijkt dat de vreemdeling op andere wijze is uitgenodigd, moet het ervoor worden gehouden dat de rechtbank uitspraak heeft gedaan zonder dat was voldaan aan het bepaalde in artikel 8:56 van de Awb, waardoor de vreemdeling niet de gelegenheid heeft gehad om zijn beroep ter zitting bij de rechtbank toe te lichten.

[ECLI:NL:RVS:2018:798](#)

[Naar inhoudsopgave](#)